

Русси-шѣ и пр. сѫ Славяне. Но ако подлежаще-то на посъдъднъе-то сужденіе се стави въ отношение къмъ всички-тѣ раздѣленни или видовы понятія, що се съдѣржатъ въ негова-та родова сфера, какъ негово сказуемо: то оно се зове *сужденіе събиращел-но*. Таково е напримѣръ сужденіе-то: *Славяне сѫ: Бѫлгари-шѣ, Сѫрбии-шѣ Русси-шѣ и пр.* — Съединителни-тѣ сужденія безъ никакви други ограничениа на сказуемо-то быватъ *аналитически*, а събирателни-тѣ сужденія сѫ въ всякъ единъ случай *синтетически*.

6) За условно-то сужденіе.

§. 40.

Условно сужденіе е то, въ кое-то разумъ-тѣ явява една нерѣшителностъ на мислянѣе-то за подлежаще-то и показва че единъ извѣстенъ бѣлягъ тогава само може да се отнесе къмъ него, като сказуемо, кога оно въ съдѣржанїе-то си има условие на туй отношение; напримѣръ: ако въ Бѫлгари-тѣ се пробуди *вѣобще* народно чувство; то они могатъ да иматъ и народно Духовенство. —

При внимателно-то разглѣданье на условни-тѣ сужденія, мы забѣлжьвамы че сказуемо-то не се относя въ тѣхъ непосредствено къмъ подлежащете; понеже оно не се намира въ число-то на бѣляци-тѣ му, като особенно и независимо понятіе, но че подлежаще-то може тѣй да се ограничи, щото въ слѣдствиѣ на туй ограничение да влѣзе въ связъ съ него. — Таково едно ограничение на подлежащете називава се *основание* условнаго сужденія и въ якога оно посредствова между подлежащете и сказуемо-то. По тѣзи причинѣ условно-то сужденіе въ всякъ